

Divendres 7 maig 2010

Mesures racistes i xenòfobes: resposta política davant la crisi

El col·lectiu immigrant és un dels que més està patint les conseqüències de la crisi econòmica actual: atur, precarietat, dificultat per regularitzar la seva situació ... No obstant això, diverses mesures i declaracions polítiques que estan apareixent en els mitjans últimament culpabilitzen als / les immigrants d'aquesta situació. Per això, l'Associació Pro Drets Humans d'Andalusia (APDHA) i l'Institut de Drets Humans de Catalunya (IDHC) denuncien el foment d'aquest clima de racisme i xenofòbia, que pot generar un greu problema de convivència.

Davant la greu i prolongada crisi social i econòmica que viu el país es pretén responsabilitzar el col·lectiu immigrant de ser una de les causes i / o agreujants de la mateixa. Però la realitat ens demostra el contrari. **Els immigrants pateixen amb més intensitat les conseqüències de la crisi:** proporcionalment registren la major taxa d'atur, són víctimes de la retallada del pressupost destinat a la seva integració, no tenen xarxes de protecció familiar i s'enfronten a condicions més rígides per regularitzar la seva residència.

Les estadístiques oficials confirmen que les persones de nacionalitat estrangera empadronades a Espanya sumen 5.700.000, el 12.2% de la població. **Els estrangers, amb o sense papers, que Espanya demanda en les seves èpoques de bonança i que van contribuir al creixement econòmic en els darrers anys, es converteixen ara en el boc expiatori de l'atur i d'altres problemes socials.** Sembla esvaïr el irrefutable argument que és necessari un major nombre de treballadors estrangers per contribuir al creixement demogràfic i assegurar així el manteniment de l'estat de benestar i, especialment, del sistema de pensions.

Ja fa dos anys van començar a aparèixer amb força els símptomes de l'actual situació de crisi social i econòmica. Els col·lectius socials apel·lem llavors a la **responsabilitat dels agents polítics en el tractament del fenomen migratori.** El context de crisi global que vivim és especialment delicat i propici perquè sorgeixin perillous brots de racisme i xenofòbia.

Malauradament, aquests crides han tingut un escàs ressò. Continuament **s'assenyala, directament o indirectament, a la immigració a Europa i a Espanya com un factor agreujant de la crisi.** En aquest context s'emmarquen les reformes legislatives que s'han realitzat en els darrers anys, com la Directiva retorn europea, coneguda com Directiva de la vergonya, o la recent reforma de la Llei d'Estrangeria espanyola. Mesures que restringeixen dràsticament els drets del col·lectiu immigrant.

La criminalització de la immigració segueix calant en el debat polític i en el marc normatiu. Recentment s'ha iniciat una espiral de **declaracions públiques i propostes polítiques** molt alarmants, ja que **fomenten el rebuig social cap als nostres conciutadans i conciutadanes immigrants.** Assenyalem breument aquelles de major gravetat:

1. La iniciativa de l'ajuntament de Vic de no empadronar els seus veïns i veïnes d'origen immigrant en situació administrativa irregular, afortunadament paralitzada. Aquest mateix ajuntament ha començat a comunicar a la policia les persones "sospitoses" de no estar

regularitzades. Més recentment l'ajuntament de Sant Andreu de Llavaneres ha decidit denunciar a la policia a aquells estrangers i estrangeres en situació irregular que s'empadronin als seus municipis. L'ajuntament de Torrejón, a Madrid, segueix entestat a dificultar o negar l'empadronament a persones immigrants en situació irregular. Els **obstacles per accedir al padró municipal** no són exclusius d'aquests ajuntaments, en altres pobles i ciutats espanyoles, sense existir instruccions formals en aquest sentit, proliferen les traves burocràtiques per dificultar l'accés al padró.

La **impossibilitat d'empadronament** té un doble efecte pervers. D'una banda, condemna a milers de persones a la inexistència jurídica i els nega la possibilitat de regularitzar la seva situació. D'altra banda, veta l'accés a drets fonamentals com la sanitat i l'educació. Drets que tant la Constitució espanyola i l'Estatut de Catalunya com els tractats internacionals dels quals Espanya és part reconeixen amb caràcter universal.

Totes les normes vigents, inclosa la nova Llei d'Estrangeria, reconeixen el dret a l'educació i el dret a la salut de "tothom", és a dir, amb total independència de la seva nacionalitat i de la seva condició administrativa.

2. Alguns responsables del Partit Popular reclamen una nova **reforma de la Llei d'estrangeria que restringeixi encara més els drets fonamentals de les persones estrangeres a Espanya.**

Els col·lectius socials ja ens vam oposar amb fermesa a l'última reforma, en vigor des de desembre de 2009. La restricció de drets és inversament proporcional a una veritable integració de tots i totes en una societat democràtica avançada. Qualsevol proposta que contradigui aquesta premissa trobarà el nostre frontal rebuig per considerar contrària al principi de dignitat humana, en què se sustenten els drets humans.

3. Diferents líders polítics i socials, així com opinadors mediàtics, ens recorden sovint que no pot caure en el **perill del "bonisme" en tractar les qüestions migratòries**. No obstant això, reivindicar la plena vigència dels Drets Humans per a totes les persones independentment del seu origen, així com el reconeixement de la condició de ciutadans / es dels nostres veïns / es estrangers / es no suposa un càndid exercici caritatiu de il·lusos fora de la realitat, es tracta d'una exigència derivada del respecte a la dignitat humana, de la lletra i l'esperit d'instruments internacionals, vigents i ratificats per Espanya, i de la jurisprudència nacional i internacional en aquesta matèria.
4. Convergència i Unió reprèn la seva proposta del **"carnet per punts"** per a immigrants. Reiterem que no pot haver exigències legals específiques per a estrangers un cop es trobin en territori espanyol ni sancions agreujades pel sol fet de ser estranger. El carnet per punts suposaria una discriminació dels ciutadans estrangers respecte als ciutadans nacionals prohibida per la legislació nacional i internacional.

Des de CiU s'està reivindicant també el lema **"a Catalunya no hi cabem tots"**, utilitzat vehement en aquests dies per la Sra Alicia Sánchez-Camacho, presidenta del Partit Popular a Catalunya. Un exemple més de declaracions que fomenten el racisme i la xenofòbia.

5. **Tampoc falta el recurrent discurs de vincular immigració i delinqüència**. El Sr Josep González, president de la patronal de la Petita i Mitjana Empresa de Catalunya (PIMEC) va declarar no fa molt que *"Barcelona ha tingut un flux d'entrada d'immigrants amb les seves problemàtiques i de gent que ha vingut de països que segurament no tenen la ètica que tenim aquí que ha fet que el nivell d'inseguretat hagi pujat"*. En aquesta mateixa línia, el Sr

Mariano Rajoy, president nacional del Partit Popular, advoca per l'expulsió de persones immigrants que comenten delictes penats amb més de sis mesos de presó.

Davant afirmacions com aquestes, hauríem de preguntar-nos què patrons ètics guien la nostra societat, una societat que no reacciona davant aquestes declaracions, és més, les aprova i aplaudeix.

6. Recentment el Sr Xavier Garcia Albiol, líder del Partit Popular a Badalona, al costat de la presidenta de la formació a Catalunya distribuir un fullet de **propaganda electoral amb tints racistes i xenòfobs**. En el fullet, que assimila immigració i delinqüència, es mostra la fotografia d'una pancarta amb el lema "no volem romanesos" i amb la pregunta "La teva barri és segur?".

Aquests fets constitueixen un nou exemple de l'estratègia seguida per aquesta formació en nombroses ocasions: criminalitzar el col·lectiu de gitanos romanesos a la comunitat. Població que, no oblidem, és tan europea com els francesos o britànics assentats a la costa catalana i, per tant, amb els mateixos drets que aquests.

Els col·lectius socials vinculats a la immigració i als drets humans sotasignats denunciem les recents declaracions públiques i propostes polítiques en matèria d'immigració que generen un perillós brou de cultiu procliu al racisme i la xenofòbia. Davant totes aquestes circumstàncies, ara més que mai, la societat civil ha de continuar exigint responsabilitat a totes les instàncies polítiques, mediàtiques i socials a l'hora de tractar el fenomen migratori.

Culpabilitzar, en tot o en part, directament o indirectament a la immigració de la crisi comporta uns greus riscos com la xenofòbia i la fractura social, que poden, al seu torn, crear greus problemes de convivència. Encara estem a temps d'evitar-ho, en cas contrari, una vegada encesa la metxa, les conseqüències són imprevisibles i la degradació del respecte dels drets humans de tots i totes ens afectarà com a individus i com a societat.

Entitats adherides

ACAT (Acción de los Cristianos para la Abolición de la Tortura)

ASALMA (Associació ALBA Maresme)

Asociación de Uruguayos en Catalunya

Asociación Nacional de Centros (ANC)

Asociación Pro Derechos Humanos de España

Asociación Pro Derechos Humanos, Perú

Associació catalana de juristes democrates

Associació de treballadors pakistanesos de Catalunya

Associació de veïns i veïnes "Sagrada Família"

Associació GRAMC – Grups de Recerca i Actuació amb Minories Culturals i Treballadors Estrangers

Casa Eslava

Casal Argentí a Barcelona

Centro integral de defensores de derechos humanos

Col.lectiu Maloka, Colòmbia
Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat
Comissió de Festes de Santa Maria de Formentera
Comité Oscar Romero de Vigo
Corporacion paz para El Tolima
Esquerra Unida i Alternativa – EUiA
Fundació Alfonso Comín
Iniciativa per Catalunya Verds
Justícia i pau de Girona
La Llum del Nord - Associació per a la ciutadania i cooperació
Motril Acoge
Nova Acròpolis
Rubi Solidari
Servei Ciutadà d'Acolliment als Immigrants - SCAI Sabadell
Servicio Cristiano para la Tecnología y la Cultura
SOS Racisme - Catalunya
Tierra de todas y de todos - Tierra de tod@s

Persones adherides

Jose Luis Barrachina
Amparo Bernad
Ramon Carbonell i Roura
Daniel Fernández
Encarna Gàzquez
Xitlali Hernández Martínez
Katusca Hidalgo
Kathleen Knott
Gemma Lienas
Alex Munguía Salazar
Sebas Parra
Òscar Prieto i Flores
Claudia Lissette Zamora Loaiza de Aguilar
Isabel Zueras Unsión

Per adherir-se a aquest manifest, enviar un correu electrònic amb el nom de l'entitat i les dades de contacte a manifest@idhc.org